

HÁSKÓLINN Á BIFRÖST
BIFRÖST UNIVERSITY

Er Ísland fullvalda?

Erindi á fullveldishátíð Háskólans á Akureyri,
1. desember 2008

Eiríkur Bergmann Einarsson

Dósent og forstöðumaður Evrópufræðaseturs

Þjóðin og fullveldið

- Margþætt hugtök
- Þjóðin notuð sem réttlæting fyrir fullveldi Íslands
- Íslensk þjóð ekki til fyrir 1820
- Fullveldið sem endurreisn þjóðveldis
- Íhaldssamt þjóðerni – einn þjóðarlíkami
 - Frelsi þjóðarinnar, ekki einstaklinga
- Fullveldið verður að grundvelli íslenskra stjórn mála

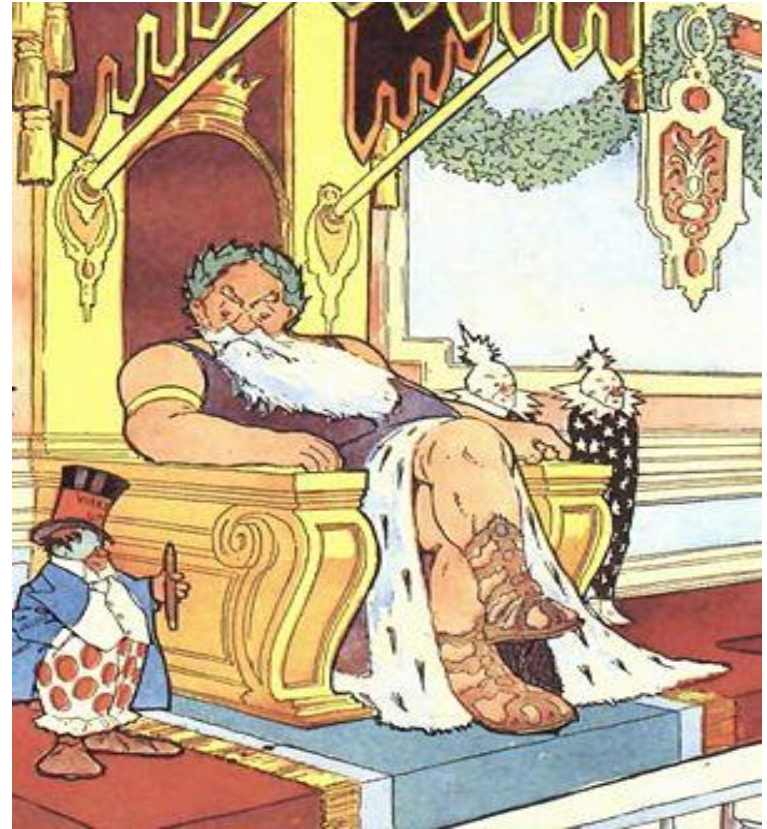
Utanríkisstefnan

- Þrjár stoðir
- Evrópustoðin
 - EFTA, EES, Schengen, Evrópuráðið, Norðurlöndin og Bretland
- Atlantshafsstoðin
 - NATO, Varnarsamningurinn og Bandaríkin
- Restin af heiminum
 - WTO, SP, tvíhliða fríverslunarsamningar

Hvað er fullveldi?

- Lagalegt
 - EES Vs. ESB
 - Þjóðarréttur Vs. landsréttur
- Stjórnmálalegt
 - Bodin og Hobbes
 - (Supreme power)
 - Alráður fullvaldur
 - Upplýsingin
 - Frá fullvaldi til þjóðar
 - Ræði lýðsins
 - Þriggreining ríkisvalds

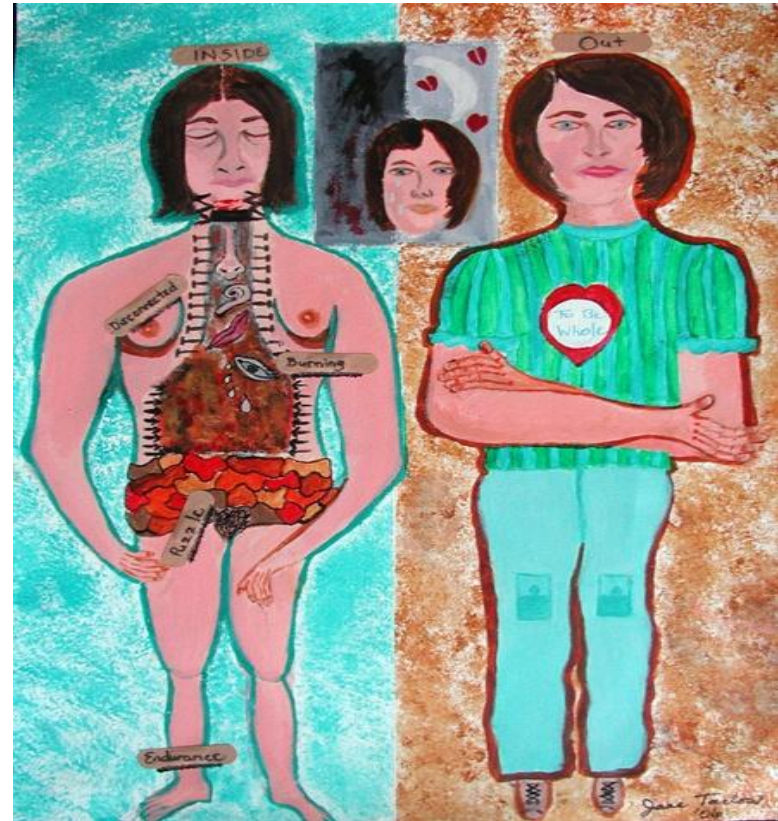
Hvernig fullveldi?

- Fullveldi Vestfalíu
 - 1648
 - Stjórnleysi í alþjóðakerfinu
 - Máttur hins sterka
- Fullveldi og alþjóða-samfélag eftir WWII
 - Stofnanabundið alþjóðasamstarf
 - Fleiri gerendur en fullvalda ríki

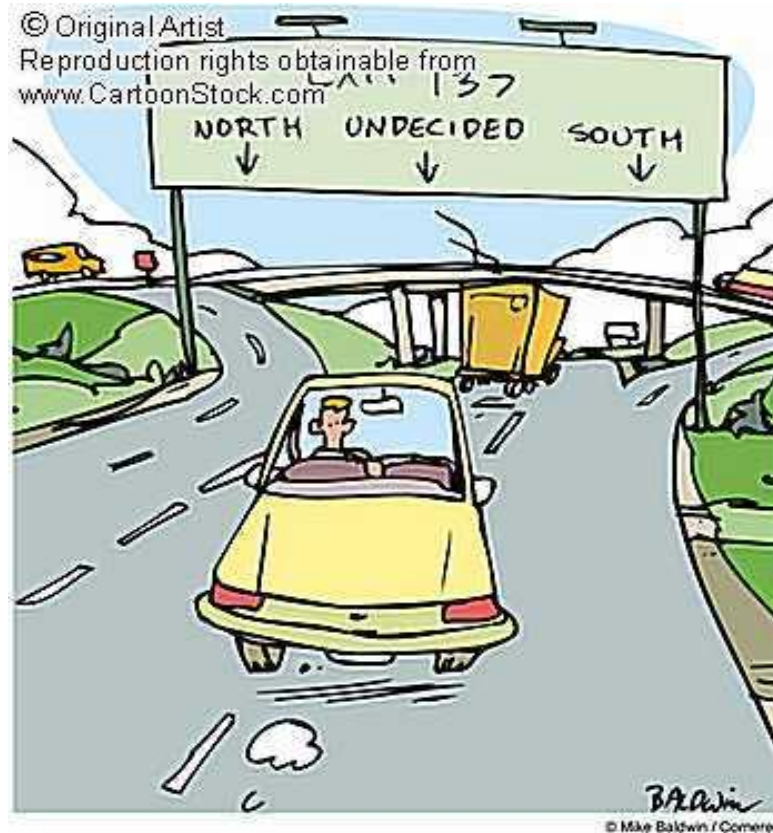
Tvær hliðar fullveldisins

- Innri hlið
 - Sjálfstjórn innanlands
 - Hefðbundinn skilningur fullveldis
- Ytri hlið
 - Réttur til þátttöku í alþjóðasamtarfi
 - Fullveldi deilt
 - *Interdependence*

Togstreita

- Hvers vegna EES en ekki ESB?
 - Með, en samt ekki
 - Víxlverkunaráhrif
- Fer hugmyndin um fullveldið og þjóðina illa saman við þátttöku í yfirþjóðlegu ESB?
- Fullveldi einstaklinga og þjóða

Fullveldið og yfirþjóðlegt samstarf

- ESB er tilraun til að samþætta innri og ytri hlið fullveldisins
 - Fullveldi deilt
- Ísland hefur kosið að nýta ekki fullveldi sitt með fullri aðild að Evrópusambandinu

